

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

כריתות דף כח.

האם בעלי חיים נדחים?

שעירי יוה"כ שמת אחד מהן	הפריש נקבה לפסח וילדה זכר	עשיר שהפריש קן והעני	
מביא זוג חדש ומגריל, והישן ירעה	אינו יכול להקריב לבנה לפסח	אינו יכול להקריב לקן ¹	לר' אלעזר בשם ר' אושעיא, ולרבנן דר' שמעון
מביא חברו בלא הגרלה	מקריב לבנה לפסח	מקריב את הקן	לר' שמעון

מטמא מקדש עני שהפריש מעות לקינו והעשיר, מה דינו?

דין דמי העולה	דין דמי החטאת	
ילכו לנדבה	מוסיף מעות ולוקח חובתו	אם כבר אמר אלו לחטאתי ואלו לעולתי ²
	מוסיף מעות על שניהם ולוקח חובתו - כבש לחטאת	כשלא אמר עדיין אלו לחטאתי ואלו לעולתי

מטמא מקדש או מצורע עשיר שהביא קרבן עני, האם יצא?

במצורע	במטמא מקדש	
לא יצא	לא יצא	לר' אלעזר בשם ר' אושעיא
לא יצא ³	יצא	לר' חגא בשם ר' אושעיא

¹ וילפינן מינה נמי דקדושת דמים מדחה, דאף שמתחילתו לא קדש אלא לדמיו - דהא עשיר היה ולא היה ראוי לקרבן עני, וכן חזינן דדחוי מעיקרא הוי דיחוי, דהרי מעיקרא לא היה ראוי קן זה לקרבנו. [ומבואר ברש"י (ד"ה קדושת דמים מדחה), שפודים לעוף הזה, והגם שאין פדיון לעוף - הינו דוקא היכא שהיה נראה להקריב בשעת הפרשה ואח"כ נעשה מחוסר אבר, אבל אם לא חלה עליו קדושת מזבח מעולם, כגון כאן במטמא מקדש עשיר, יש לו פדיון].

² והנה אליבא דר' אלעזר בשם ר' אושעיא ודאי לא מיירי שאמר אחרי שהעשיר - דהא מטמא מקדש עשיר לא יכול להביא קן לחובתו, ואם יאמר ויפריש עתה - לא עשה כלום. ועל כרחך שאמר בשעה שעוד היה עני, ואליבא דרב חסדא שאי אפשר לפרש את הקינים אלא רק בשעת לקיחתן או בשעת עשיית כהן, אי"כ מיירי שכבר אמר בשעת הפרשתו. וגם לר' חגא שיצא בדיעבד אם הפריש עשיר קרבן עני, צ"ל אליבא דרב חסדא שמיירי שאחר שהעשיר קנה את התורים ואז אמר איזה לחטאת ואיזה לעולה.

³ במצורע איכא גזה"כ "זאת תורת המצורע" - וסובר רב חגא שא"א ללמוד ממנו לאחרים דכתיב "ואם דל הוא ואין ידו משגת" - ודרשינן דוקא מצורע אם הביא קרבן עני לא יצא, אבל מטמא מקדש עשיר שהביא קרבן עני יצא. אמנם להיפך, מצורע עני שהביא קרבן עשיר - כן יצא, ודרשינן "זאת תורת המצורע" - תורה אחת לכולם, וכיון שיש לנו ב' פסוקים, אחד למעט ואחד לרבות מסתבר למעט עשיר שאינו יוצא בקרבן עני, ולרבות עני שיוצא בקרבן עשיר - ד"מעלין בקדש ואין מורידין".